

Bass boven bass Alles over de bassdrum

In Slagwerkkrant 118 deden we een Snaredrum Special, wat langer geleden in Slagwerkkrant 54 maakten we een special over bekkens aan de hand van *The Cymbal Book* van Hugo Pinksterboer. Dit keer is de beurt aan de bassdrum. Dennis Boxem dook diep in de sound van het liggende gevaarte en komt met tal van tips om je bassdrum beter te laten klinken. Mark Eeftens bespreekt alle mogelijke speeltechnieken en laat je eens goed naar je eigen voeten kijken. Verder natuurlijk alles over slagvellen, voorvellen, pedalen, kloppers, vintage bassdrums, uitzonderlijke bassdrums en gewoon heel mooie bassdrums. Ook geven bekende Nederlandse en buitenlandse drummers antwoord op onze vragen in het Bassdrum Forum.

Bassdrum Forum >> Wat is je favoriete bassdrumpedaal?

Author	Comment
Simon Phillips	I only know the Tama Iron Cobra Rolling Glide pedal so I guess it's my favourite.
Danny Carey	My pedals are still Pearl Eliminators with the blue cam installed.
Bill Bruford	My old Tama chain drive. I don't leave home without it.
Chad Wackerman	I've been going back and forth lately between a DW 5000's single chain and a DW 9000's. They are both great.
Stefan Kruger	Pearl P2000C Drum Pedal - Eliminator - Camco old skool pedal.
Joost Lijbaart	Ik speelde vroeger altijd met een Tama Flexi-Flyer, maar die ben ik kwijt. Heb tegenwoordig een DW 5000. Hoe simpeler, hoe beter, dus een trekveer en verder niet te veel poespas, en een vlak voetblad.
Kim Weemhoff	DW dubbel pedaal.
René Creemers	Sonor dubbel pedaal 400 series, maar het mag ook wel een Yamaha. Tama, DW of iets anders zijn hoor, zolang het maar niet hi-tech wordt.
Ilco Slikker (Gem)	DW5000, gebruik ik al 8 jaar.
Cyril Directie	De Powershifter, dat mag duidelijk zijn...
Jeroen Simons (Epica)	De Pearl Eliminator is mijn favoriete bassdrumpedaal, een twin.
Eric Ineke	Dat zijn de Premier met ketting die ik de laatste jaren gebruik en de Ludwig Speedking.
Jeroen Kleijn (Spinvis en Daryl-Ann)	Tama Iron Cobra

EEN LEKKERE BASSDRUM

Je bassdrum goed laten klinken, het blijft een heikel punt. Je hebt een bepaalde klank in je hoofd, maar hoe krijg je die uiteindelijk uit het liggende gevaarte? Er zijn behoorlijk wat aspecten die van invloed zijn op de klank van je bassdrum, en die kun je op verschillende manieren naar je hand zetten. Wij zetten alles wat je moet weten voor het maken van een bassdrumklank op een rijtje.

door Dennis Boxem

Vellen plaats en stemmen

Als je een nieuw vel monteert, moet je ervoor zorgen dat de draagrand van de ketel rondom contact maakt met het vel. Dat gaat niet bij iedere ketel even gemakkelijk, aangezien niet alle fabrikanten exact dezelfde maat voor hun trommels aanhouden. Een 22" bassdrum is zelden precies 22 inch!

Plaats het vel op de ketel en breng de spanrand, de spankluwen en spanbouten aan. Druk de spanrand op tegenovergestelde plaatsen even kort naar beneden, bijvoorbeeld op twaalf en zes uur en op drie en negen uur. Draai alle spanbouten net zo vast als met de hand mogelijk is. Draai ook hierbij tegenover elkaar liggende spanbouten gelijk aan; zo wordt het vel gelijkmatig aangedraaid. Heb je vleugel-

vel in het midden een klein stukje (ongeveer 2cm) naar beneden. Zie je op bepaalde plekken langs de velrand nog grote kreukels ontstaan, dan daar opnieuw controleren of het vel tegen de rand aanligt. Als je nu in het midden van het vel slaat, zul je in de meeste gevallen al een behoorlijk volle en lage klank hebben.

Stemmen

Stem het vel nu omhoog tot je de gewenste klank hebt gevonden. Houd bij het aandraaien van de stembouten weer tegenoverliggende spanbouten aan en werk consequent met de klok mee of tegen de klok in. Zo kun je altijd je laatste stappen terug volgen, als je met de

Niet iedere trommel is hetzelfde. Er is echter wel een aantal standaardtrucs die je kunt toepassen om je bassdrum te laten doen wat je wilt, of het nou een 18 inch of een 26 inch is. Let wel, het is op papier een nogal theoretisch verhaal. De beste manier om deze materie in de vingers te krijgen, is er een bassdrum bij pakken en meteen aan de slag gaan!

samenstellen.

Als je een bassdrum wilt stemmen waar de vellen al op zitten, hoef je natuurlijk niet alles weer uit elkaar te schroeven. Maar het kan wel nuttig te zijn terug te gaan naar het punt dat je alle spanbouten met de vingers kunt aandraaien. Begin met het slagvel. Leg de bassdrum op zijn kant met het voorvel (resonansvel) naar beneden. Om te zorgen dat je tijdens het stemmen niet door de klank van de verschillende vellen in de war raakt, kun je het resonansvel afdempen door het te laten rusten op een kussen.

Het vel 'zetten'

De meeste vellen zitten met lijm in hun velrand vastgezet. Bij een nieuw vel zit er altijd nog de nodige rek in vel en velrand. Wil je voorkomen dat je binnen een week je bassdrum weer opnieuw moet stemmen, dan kun je er beter voor zorgen dat de meeste rek uit het vel is. Dit kun je doen door het bassdrumvel even fors hoger te stemmen dan je het hebben wilt en even langs de rand het vel flink naar beneden te duwen. Gebruik daarvoor je vlakke hand om deuken te voorkomen. Sommige drummers 'zetten' het vel door even fors op het bassdrumvel te springen. Het is een

Betref: Bassdrumkanonnen
Onderwerp: Snel, sneller, snelst

Wie even op 'world's fastest drummer' gogget, en de handen laat voor wat ze zijn, ziet hele ritsen namen langskomen van mannen (typisch hè, vrouwen doen niet mee aan dit soort spelletjes) die met de voeten enkel dan wel dubbelslags tussen de 800 en de 1000 beats per minute halen. 'Maar is dat wel muziek?', hoor ik je denken. Nee, natuurlijk niet! Er zijn echter wel degelijk jongens die hun snelheid in dienst stellen van het Hogere - oftewel de Metal, want daar zijn de dubbele-bassdrummers vandaag de dag gemeengoed. De Deense Reno Killenich (Panzerchrist, invaller bij Dimmu Borgir) mag te boek staan als recordhouder 'snelste voeten ter wereld' (hij haalde ooit een score van ergens in de 800), maar als het om pure snelheid gaat, kennen we er nog wel een paar: Derek Roddy (Hate Eternal, ex-Nile), Tony Laureano (Nile), Pete Sandoval (Morbid Angel), Gene Hoglan (Strapping Young Lad), Flo Mounier (Cryptopsy), Joey Jordison (Slipknot), John Longstreth (ex-Origin, Skinless), Bränn Dailor (Mastodon), Adrian Erlandsson (Cradle Of Filth), broer Daniel Erlandsson (Arch Enemy), Nicholas Barker (ex-Cradle Of Filth, ex-Dimmu Borgir), Raymond Herrera (Fear Factory), Gilles Delecroix (Aborted), Henry Ranta (The Defaced, ex-Soilwork), Peter Wildoer (Darkane) en vergeet ook 'good old' Dave Lombardo (Slayer, Fantômas) niet. Lage-landers die goed van zich af trappen zijn Ariën van Weesenbeek (God Dethroned), Sjoerd Visch (The Monolith Deathcult) en Sven de Caluwé (Leng Tch'ie), om van vriend Verbeuren maar te zwijgen (zie elders in deze Krant). Dat wij hiermee geenszins volledig zijn, beseffen wij terdege... (Mark van Schaick)

PS: De niet te missen Mike Mangini verbaasde tijdens de Summer NAMM eind juli vriend en vijand met niet alleen een verbetering van zijn 'handenrecord' (naar 1.247 singles in 40 seconden), hij slaagde er bovendien in om in een kwartier 13.222 keer zijn kloppers tegen de Drumometer aan te krijgen. 13.222, ja. Check de concurrentie op <http://www.extremesportdrumming.com>

De bassdrumklopper

woordig veelvuldig voor; en dat in een variëteit aan vormen die elk een andere attack geven en voller of juist feller klinken. Ook minder voor de hand liggende materialen als hout, rubber of zelfs skateboardwielen worden gebruikt. Iedere klopper heeft zijn eigen klank, maar er is wel een aantal richtlijnen waar je gebruik van kunt maken als je op zoek gaat naar een specifieke klank.

De vorm

De vorm van de klopper bepaalt voor een groot deel de klank. Als een groter deel van de klopper het vel raakt, wordt de klank automatisch voller en breder. Een grote klopper klinkt dus ronder dan een kleine klopper. Er zijn ook kloppers waarvan je de hoek zo kunt aanpassen dat hij het vel altijd vlak raakt. Dat zorgt niet alleen voor een vollere klank, maar ook voor een langere levensduur van je vel.

Het materiaal

Hoe harder het materiaal van de klopper, des te meer tik er in de klank komt. Wil je een rondere, meer mellow bassdrumklank, dan kun je dus ook op zoek gaan naar een klopper van een zachter materiaal. Er zijn zelfs kloppers die met een stuk schapenvol zijn bekleed, waardoor het mogelijk wordt hele zachte, ronde bassdrumnoten te spelen.

Het gewicht

Een zware klopper geeft een vollere bassdrumklank dan een lichte. Dat komt doordat de klopper met meer kracht tegen het vel aan komt. Vergelijk het met het gooien van een steen versus het gooien van een prop papier. Het werpen van de steen kost meer moeite, maar uiteindelijk komt hij dan ook altijd een stuk verder neer dan de prop papier.

Pas wel op: de vorm, het gewicht en het materiaal van de bassdrumklopper zijn ook van invloed op je spelgevoel. De ideale bassdrumklopper is er dus een die niet alleen klinkt zoals je wilt, maar ook zo speelt. (Dennis Boxem)

De flitsende rubberen 'stuiterbalkklopers' van Superbeaters

Net als je denkt dat je met alles rekening hebt gehouden als het om de klank van je bassdrum gaat, is daar de klopper. Want zelfs van iets triviaals als een bassdrumklopper is een complete wetenschap te

De bassdrumklopper bestaat uit twee onderdelen: de klopperstang en de klopper. Zelfs wat betreft de klopperstang zijn er tegenwoordig merken die kiezen voor titanium of roestvrij staal in plaats van een niet nader benoemde metaalsoort. Op de klank heeft dat echter geen invloed. Het materiaal en de vorm van de klopper zijn

wel van belang. Zelfs onder de standaard vilten kloppers zijn behoorlijk grote verschillen in klank te bespeuren. De ene vilten klopper is harder dan de andere en geeft dan ook meer tik aan het geluid.

Naast vilt wordt ook kunststof als kloppermateriaal gebruikt, en een combinatie van de twee komt tegen-

Geheimen van het voorvel

Over de functie van het voorvel bestaat nog steeds een hoop onduidelijkheid. Kort door de bocht kun je zeggen dat het slagvel voor het grootste gedeelte de attack en de toonhoogte bepaald. Het voorvel (resonansvel) geeft de klank zijn diepte, zijn body. Zonder voorvel klinken de meeste bassdrums vlak en tikkig, het voorvel maakt de klank ronder en breder.

Een laag gestemd voorvel geeft een bassdrum een langere toon die door veel drummers mooi gevonden wordt. De meeste geluidstechnici zijn er minder blij mee, omdat de wat wollige klank moeilijk in het klankbeeld van de band te plaatsen is. Dit los je in veel gevallen op door het voorvel een stuk omhoog te stemmen, je sound blijft grotendeels overeind, de bassdrum gaat niet noemenswaardig hoger klinken en de klank wordt net even wat compacter en beter te controleren.

Gat in het voorvel?

Een veelgestelde vraag is of je een microfoon- of luchtgat in het voorvel van de bassdrum moet maken, en hoe je dat het best kunt aanpakken. Het is een keuze die je vooral zelf moet maken. Klinkt je bassdrum naar wens en vind je het spelgevoel prettig, ga dan geen onnodige gaten aanbrengen. Vind je de klopper te veel stuiten, of wil je de bassdrumklank wat meer 'open' laten klinken, dan kan een luchtgat een goede oplossing zijn. Ook de gemiddelde geluidsmen zal je dankbaar zijn, want met een gat om de microfoon naar binnen te schuiven wordt een bassdrum een stuk makkelijker uit te versterken.

Wil je een microfoongat aanbrengen, plaats het dan op een paar centimeter van de rand. Zo behoudt het resonansvel het meest van zijn klank. Er is een aantal hulpmiddelen te koop om een klankgat te verstevigen, van kunststof ringen die je op het vel plakt tot super de luxe verchromde randjes om het gat mee af te werken. Breng het gat aan met een vlijmscherp mes en maak het niet te groot. Tussen de vijf en zeven centimeter in doorsnee is vaak al afdoende.

Een andere mooie truc om een perfect gat in je vel te maken, is een leeg conservenblikje boven het gasfornuis verhitten en dat in een keer door het vel heen duwen. Zo krijg je een perfect rond gat. Pak het blikje met een tang beet en wees voorzichtig voor je handen en je omgeving.

Of gewoon weer zonder?

In de jaren zeventig en tachtig was het heel gewoon om een bassdrum zonder voorvel te gebruiken. Dat had net zo veel te maken met de bassdrumsound uit die tijd als met de mogelijkheden tijdens het uitversterken. Tegenwoordig kom je het niet vaak meer tegen dat drummers en masse de voorkant van hun

bassdrum schroeven, maar een enkele keer, en in bepaalde ruimtes kan het een oplossing zijn voor een te wollige bassdrumklank.

Sta open voor suggesties en ga af op je oren!

Voorvel met gat

De basketbalklank

Het is een veelvoorkomend verschijnsel, vooral bij bassdrums met weinig demping en een dicht voorvel. Je hebt een mooie donkere en volle bassdrumklank, maar net op het moment dat die eerste aanslag uitklinkt, hoor je een hoge zziing-klank voorbijkomen die nog het meest klinkt als een basketbal die door de gymzaal stuiterd. Deze klank wordt veroorzaakt door de lucht die heen en weer kaatst tussen de vellen en de ketel. Het komt gek genoeg vaak voor bij duurdere bassdrums, omdat daar gebruik wordt gemaakt van hardere houtsoorten en die reflecteren nou eenmaal beter. Het probleem is vrij simpel op te lossen; maak een microfoongat in het resonansvel en je bent er meteen vanaf. Wil je per se een dicht voorvel, leg dan een handdoekje in de ketel. Dat hoeft vaak niet eens tegen de vellen aan te liggen, gewoon in het midden van de ketel om de reflectie te onderbreken, is al genoeg. (DB)

Bassdrum Forum >> Speel je heel-up of heel-down?

Author	Comment
Simon Phillips	Probably heel up most of the time - if I am playing quietly then heel down (a bit!)
Danny Carey	Heel-up
Bill Bruford	Down almost all the time apart from two or three notes either loud or fast, in which case heel comes up.
Chad Wackerman	90 percent of the time I play heel up.
Stefan Kruger	Heel up EN heel down!!!!!!
Joost Lijbaart	Heel down. Wel geëxperimenteerd met heel up maar uiteindelijk had ik toch te weinig controle. Heb gewoon net zo lang geoefend totdat ik alle (ook hardere en drukkere) patronen heel down kon spelen.
Kim Weemhoff	Beide technieken; bij zacht spel down en bij accenten en steviger spel up.
René Creemers	Ik studeer op het moment heel veel dubbel bassdrum, dus heel up en ook heel down en zelfs combinaties van links up en rechts down en omgekeerd.
Ilco Slikker	Harde nummers: heels up, rustige liedjes: heels down.
Cyril Directie	Heel Up gebruik ik op momenten dat er om veel power gevraagd wordt (bijv. 4 on the floor), Heel Down gebruik ik bij snellere bassdrumpatronen en lagere volumes.
Jeroen Simons	Bij langzame tempi speel ik heel-up en bij echt snelle tempi heel-down, omdat de bewegingen kleiner zijn.

Barry Collapsible bassdrum

In 1917 was een normale bassdrum 28"x14", en een hele last voor de drummer en zijn omgeving. W.A. Barry vond daar wat op en patenteerde dat jaar de opvouwbare bassdrum (zie patentdocument). Het slimste aan zijn uitvinding waren de aluminium hoopels, die twee maal scharnierden. De vellen bleven aan de hoopels vastzitten en vouwden dus ook op. De ketel zelf had vier pianoscharnieren, waardoor het gevaarte paste in een koffer ter grootte van een fikse snare. De bassdrum op de foto (ongeveer 1926) heeft een houten ketel met zilveren glitterbekleding, en heeft een doorsnee van 27 inch. Met een kussentje erin geeft hij een vette vintage boem. (Winnie Mensink)

Bassdrumtechniek in beeld

Het is opvallend dat bij clinics van bekende drummers veel vragen worden gesteld over bassdrumtechniek. Hoe speel je zo snel? Hoe speel je die snelle dubbelstagen? Speel je met je hiel omhoog of omlaag, en wat is beter? Ook zie je veel drummers met hun hielen véél te ver omhoog spelen wat weer leidt tot krampen, en de snelheid juist blokkeert. Het leek ons goed om de verschillende technieken eens op een rijtje te zetten en er wat dieper op in te gaan. Wij drummers besteden traditioneel veel aandacht aan de techniek van onze handen, maar de verrichtingen van moderne bassdrumacrobaten als Thomas Lang, Virgil Donati, Mike Mangini en vele anderen nopen ons om ook eens goed naar de voeten te kijken. Dat gaan we dan ook letterlijk doen.

door Mark Eeftens foto's Dennis Boxem

Overdenkingen vooraf

Welke techniek of welk uitgangspunt je ook kiest, je zult altijd drummers tegenkomen die het heel anders doen en toch fantastisch spelen, misschien wel tot de wereldtop behoren. Bedenk dan wel dat je vaak naar het 'eindpunt' van die persoon kijkt. Hij of zij is misschien via lange studie en vele jaren spelevaardigheid op dat punt gekomen. Je kunt die weg vaak niet overslaan en op iemand anders eindpunt beginnen. Ga uit van de basis en ontwikkel je eigen manier van spelen. Bedenk daarbij dat hoewel alle mensen verschillend zijn, een paar belangrijke zaken hetzelfde blijven: de

werking van onze spieren en natuurwetten. Het heeft niet veel zin om tegen die wetten te zondigen. Je kunt bijvoorbeeld eigenwijs zijn en volhouden dat je graag zijwaarts loopt, maar dan moet je niet verwachten dat je de honderd meter sprint wint. Er is geen 'korte weg' of wondertechniek. Alle technieken vereisen een hoop training en doorzettingsvermogen! Ook de toppers hebben het niet gratis gekregen. Talent helpt hier maar een beetje. Gericht en regelmatig studeren over een langere tijd geeft resultaat. Oefen langzaam, want spieren leren langzaam! Als je een techniek te snel traint, leer je je

spieren om slordig te spelen. Zo zal het er dan ook uitkomen. Spieren hebben langzame herhalingen nodig om de zogenaamde muscle memory goed op te bouwen. Ook om snel te worden trouwens. Ze voeren uit zoals ze worden geprogrammeerd!

Houding

Ga op het midden van je kruk zitten, met je romp boven de as van de kruk. Zet hem niet te hoog want dan knelt de kruk je beenspieren en (broodnodige) doorbloeding af. Bovenbenen horizontaal of iets schuin omhoog. (foto 1)

- Maak je beenhoek nooit kleiner dan negentig graden. Anders heb je geen kracht in je voet. (foto 1)
- Zet je rechterbeen min of meer loodrecht, of iets schuin op de bassdrum. (foto 2)
- Veel drummers spelen graag met hun voet iets schuin op het pedaal. (foto 3)

Foto 1

Foto 2

Foto 3

vervolg >

Alles over dempen

Soms heeft een bassdrum gewoon te veel klank en dan zit er weinig anders op dan dempen. Heb je een dicht voorvel, dan kan dat behoorlijk vervelend zijn, want meestal betekent het dat je de bassdrum weer uit elkaar kunt schroeven. Dempmiddelen zijn er legio, van gezonde huisvlijt tot *state of the art*. We zetten de zeven meest gebruikte dempmethodes op een rijtje.

De Remo Muff'1

Een klassieke oplossing van een kunststof bakje met een schuimrubberen ring dat tussen vel en draagrand van de bassdrum geplaatst wordt.

Voor dempt fors, blijft vrijwel altijd keurig op zijn plaats en laat geen sporen achter op vel of bassdrum. **Tegen** niet regelbaar (forse demping soms te veel van het goede).

De Remo Dave Weckl demper

Ook vaak de 'Weckl-worst' genoemd vanwege de kenmerkende vorm. Een lange, van zware stof gemaakte 'wurst' die

met metalen klemmetjes in de bassdrum wordt geplaatst. Door de demper strakker of losser tegen het vel te plaatsen bepaal je de hoeveelheid demping.

Voor regelbare demping, ziet er netjes uit, werkt prima en verkrijgbaar in verschillende maten.

Tegen klemmetjes (die je vastplakt aan de binnenkant van de ketel) laten vaak los, kunt ketel beschadigen bij het verwijderen, systeem is vrij duur.

De handdoek

Een veelgebruikte oplossing, een opgevouwen of opgerolde handdoek tegen het vel. Simon Phillips zweert er al jaren bij en adviseert zelfs hotelhanddoeken, die door hun dikkere stof beter zouden dempen.

Voor makkelijke en goedkope oplossing, hoeveelheid demping goed regelbaar.

Tegen blijft zonder gaffa-tape niet op zijn plek liggen.

Het kussen

De favoriete oplossing van velen: een kussen klem tussen voor- en achtervel voor een dubbele dosis demping.

Voor makkelijk, goedkoop en is ook met een dicht voorvel na vervoer makke-

lijk op zijn plaats te schudden.

Tegen heel veel demping en niet regelbaar.

De viltstrip

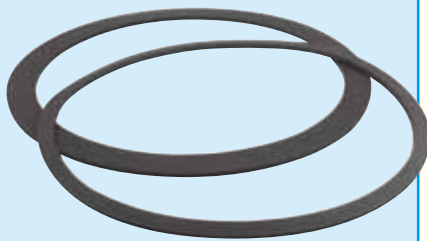
Een mooie retro-oplossing: een strook vilt op een strategische plek tussen vel en ketel biedt precies de juiste hoeveelheid demping.

Voor dempt goed en niet overdreven en verschuift niet.

Tegen lastig aan te brengen en niet regelbaar.

Evans E-mad

Een buitenbeentje: een bassdrumvel met een kunststof bakje aan de buitenkant waar je twee verschillende schuimrubberen ringen in kunt doen om zo de hoeveel-

heid demping te bepalen.

Voor goed bereikbaar en zelfs tussen twee nummers door regelbaar.

Tegen niet herbruikbaar, geen velkeuze meer, soms laat het kunststof bakje los.

Evans EQ Pad en RGS Pad

Het kussen in volle evolutie:

een klein stoffen kussentje dat van het vel loskomt op het moment dat de klopper het vel raakt en vervolgens tegen het vel aanzakt om de klank af te dempen. De RGS Pad heeft een van klittenband voorzien kunststof bakje waarmee je de vorm van het kussentje kunt aanpassen om zo de hoeveelheid beweging te beïnvloeden.

Voor werkt erg goed, RGS Pad is regelbaar.

Tegen niet goedkoop, blijft ook weer niet liggen tijdens vervoer. (DB)

De 10 mooiste bassdrums van het moment

(in willekeurige volgorde)

- Lignum Walnut
- Mapex Deep Forest Walnut
- Pearl MHX
- Brady Jarrah Ply
- Noble & Cooley CD Maple
- Tama Omni-Tune
- Sonor Designer Maple Light
- Ludwig Vistalite John Bonham (zie foto)
- Yamaha Maple Custom Absolute Nouveau
- Spaun 22"x20" Maple

Houten Frisco pedaal uit de jaren twintig, met de hiel te bedienen. Op de linkerklopper zit een armpje voor een synchrone hekkenslag; op de rechter niet. Dit pedaal, en nog veel meer wonderbaarlijke vintage pedalen vind je op de Amsterdam Vintage & Custom Drum Show. (Winnie Mensink)

Voorkant iets omhoog

Een slag is op z'n sterkste punt wanneer je onderarm horizontaal is. Veel drummers zetten daarom hun snare en floortom ongeveer op heuphoogte. Als je lager gewend bent, is het even lastig, maar door geleidelijk te verhogen went het snel. Voor de bassdrum geldt hetzelfde. De slag van de klopper is op zijn sterkste punt wanneer de klopper precies verticaal staat. Als

Dennis Boxen

je bassdrum plat op de grond staat, moet de klopper net iets verder dan verticaal om het vel goed te raken. Daar verlies je een stukje kracht. Als je je bass aan de voorkant wat hoger op z'n pootjes zet - een centimeter of vijf - raakt de klopper het vel eerder en maak je optimaal gebruik van je slag. Houd wel in de gaten of de klopper het vel goed raakt. Als de klopper het vel onder een hoek raakt, geeft hij minder 'vlees' aan het vel en dus een dunner geluid. Even experimenteren en dan goed afstellen dus. (Mark Eeftens)

De 5 meest geavanceerde bassdrumpedalen van het moment

(in willekeurige volgorde)

- DW 9000
- Sonor Giant Step (zie foto)
- Pearl Powershifter Eliminator
- Tama Iron Cobra
- Axis A

Author	Comment
Simon Phillips	Now that's a difficult one - anything that John Bonham ever played would probably work quite well for me - and there was a great Earth Wind & Fire song - can't think of the title though!
Danny Carey	It's too hard to pick one groove so I'll mention two. The "Immigrant Song" by John Bonham and Led Zeppelin and "New Millennium Cyanide Christ" by Tomas Haake and Meshuggah.
Bill Bruford	Sign O' The Times, Prince, but then that's a machine. Does that count?
Chad Wackerman	How about these: Boz Scaggs 'Low Down' - Jeff Porcaro, drums; Paul Simon, '50 Ways to Leave Your Lover' - Steve Gadd, drums. Dave Sanborn, 'Snakes' - Steve Jordan, drums.
Stefan Kruger	Alles wat Dennis Chambers met 1 bassdrum kan. En de meest gespeelde: vier op de vloer.
Martijn Bosman	De programming bij Slum Village (hiphop) bevat alleen maar super goeie bassdrum grooves.
Joost Lijbaart	Quadrant 4 van Billy Cobham. Misschien omdat ik hem gisteren op North Sea heb gezien en meteen Spectrum weer ben gaan draaien. Ook erg mooi omdat hij in deze tijd met twee verschillend gestemde bassdrums werkte.
Kim Weemhoff	Immigrant song Led Zeppelin (met ene Bonham, geloof ik)
René Creemers	Een favoriete bassdrumgroove heb ik niet. Waanzinnige dubbel-bassdrumspelers zoals Thomas en Virgil kunnen fantastische dingen, maar bijna niemand weet dat Vinnie Colaiuta geweldig dubbel bassdrumspelen kan. Met een single pedal moet ik ook Jojo Mayer en weer Vinnie Colaiuta noemen... Maar ja, waar hebben we het over. Ik herinner me een prachtige drumpartij van Richie Hayward bij Little Feat (Day At The Dograces). Eenvoudige partij, maar o zo effectief, of de "four on the floor" bassdrum partijen van JR Robinson.
Ilco Slikker	Oasis - "fucking in the bushes". Amerie - "1 thing".
Jeroen Simons	Alle bassdrumgrooves van Virgil Donati, lekker moeilijk doen.
Satin (Relax)	'Sensimilia' van Sly Dunbar.
Eric Ineke	Ik heb geen echte favoriete bassdrumpartij, maar wat Roy Haynes doet met zijn bass-

→ Bassdrumtechniek in beeld - vervolg

Technieken

Natuurlijk zijn er nog meer pedaaltechnieken, maar dit zijn wel de meest gebruikte:

• **Heel-down** - Zet de voet op het hielplaatje van het pedaal, en probeer de klopper na de slag terug te laten komen. Het voordeel van deze techniek is dat je veel balans hebt, omdat je met je hielen op de grond steunt. Een nadeel kan zijn dat je wat snelheid en kracht mist ten opzichte van heel-up. Toch zijn er ook toppers die altijd zo spelen, zoals bijvoorbeeld John Robinson.

• **Heel-up** - Til de hiel zo min mogelijk op en concentreer je op het spelen met de bal van de voet, eventueel met de tenen erbij. Trek je voet iets terug, halverwege het midden en het einde van het voetblad. Als je met beide hiel-en omhoog speelt, is het moeilijker een goede balans te vinden, maar je kunt er weer snelheid en kracht mee winnen. Snelle noten speel je met de voorvoet, eventueel gecombineerd met het hele been. Langzame noten of accenten kun je ook met je hele been spelen, meer vanuit de heup.

- **Dubbelslagen vanuit heel-up** - Deze kun je op verschillende manieren spelen.
- Twee keer met de voorvoet (is twee keer heel-up)
- Eén keer met de voorvoet en dan met het been

- Met een glijbeweging (slide) waarbij de voorvoet het pedaal eerst net op, of voorbij het midden raakt en vervolgens in het omhoog-glijden de tweede slag slaat.

vervolg →

Heel down

Heel up

Slide

Foto's Dennis Boven

Hongaarse drummer, technicus, decorateur, drumverzamelaar en -bouwer Sándor Kármán achter een van zijn klassieke sets.

LUDWIG L201 SPEED KING KONING DER BASSDRUMPEDALEN

Als er een bassdrumpedaal is geweest dat de geschiedenis van het drummen sterk heeft bepaald, is het wel de Ludwig L201 Speed King. Een bassdrumpedaal dat al sinds 1937 ongewijzigd op de markt is. Alleen het voetblad werd halverwege de jaren negentig licht gerestyled.

Geliefd en verguisd, de Speed King heeft een aantal ontwerpfeatures die heden ten dage nog steeds als modern gezien kunnen worden. Dacht je dat een *direct drive*-overbrenging tussen as en voetblad iets nieuws was? Of een voetblad zonder hielstuk? Een bodemplaat in plaats van de metalen vork om voetblad en frame aan elkaar te verbinden dan? De Speed King had al deze features al in 1937. En dan hebben we het nog niet eens over het kenmerk dat niet alleen zorgt voor het soepele en karakteristieke spelgevoel, maar tevens de *Squeak King* zijn koosnaampje heeft bezorgd. Want piepen kunnen ze, de in het frame verborgen

Als je het dopje onder het frame verwijderd, komen de drukveren makkelijk uit hun post naar buiten.

drukveren. In tegenstelling tot de 99 procent van alle bassdrumpedalen die hun weerstand halen uit een trekveer die aan de centrale as verbonden is, werkt de Speed King met twee veren die niet uitgerekt worden, maar juist ingedrukt op het moment dat je het pedaal intrapt.

Piepende veren

De drukveren zijn zowel het sterkste punt als de achilleshiel van de Speed King. Voorzien van een forse hoeveelheid vet zitten ze in de twee centrale posten van het frame. De

veerspanning kun je heel simpel veranderen door twee schroeven aan de onderkant van het frame naar binnen of juist terug te draaien. Als je de schroeven verder naar binnen draait, komen de drukveren strakker te staan en moet je meer moeite doen om het pedaal in te trappen.

Een nieuwe Speed King is soepel, snel en geruisloos, maar na een aantal jaren begint het vet van de drukveren uit te drogen. Het gevolg is in eerste instantie een haast niet te verbergen gepiep, en na verloop van tijd ook een pedaal dat niet vooruit te branden is. Een forse onderhoudsbeurt, met bijbehorende knoeiboel, is het enige dat aan de herrie een einde kan maken.

Bestaansrecht

Als je de Speed King met modernere pedalen vergelijkt, is het een beetje aan de lichte, en dus breekbare kant. De brute doortrapper zal er niet veel tijd voor nodig hebben om het pedaal een kopje kleiner te maken. Het spelgevoel is echter de belangrijkste reden voor het bestaansrecht van het pedaal. De combinatie van een lichtgewicht voetblad, de directe overbrenging tussen voetblad en as, en ten slotte de bijzondere weerstand van de drukveren geven de Speed King een spelgevoel dat je in geen ander pedaal tegenkomt.

Een spelgevoel dat zo specifiek is dat je het onderhoud en de vrij hoge aanschafprijs op de koop toe neemt. Want soepele en lichte pedalen die de snelheid van de Speed King evenaren zijn er genoeg, maar van pedalen met het spelgevoel van de Speed King is er maar één: de Ludwig L201 Speed King zelf. (Dennis Boxem)

Vellen

Er zijn ontzettend veel verschillende bassdrumvellen verkrijgbaar en ieder vel heeft zo zijn eigen karaktertrekken. Net als bij tom- en snaredrumvellen zijn bassdrumvellen grofweg onder te verdelen in vier categorieën: enkel- en dubbellaags, met coating en zonder coating. Enkellaags vellen klinken vaak iets minder vet dan dubbellaags

vellen. Transparante vellen klinken iets vetter dan de wat droger klinkende gecoate vellen.

Populair zijn tegenwoordig ook vellen met ingebouwde dempringen, een extra vellaagje van een paar centimeter langs de velrand. Dat dempt de hoge tonen, maar laat het laag intact. De Remo Powerstroke 3 is het bekendste voorbeeld van deze vellen, maar vrijwel ieder vellenmerk heeft er een of meerdere varianten op. De demping van deze ingebouwde dempringen is vrij gematigd dus je houdt nog een heleboel toon over. In een sporadisch geval zullen deze vellen te veel dempen. Nadeel is dan dat je deze dempring niet kunt verwijderen.

Nog een tip voor de kleine-bassdrumbezitters: let er bij aanschaf van een nieuw vel op dat je ook daadwerkelijk met een bassdrumvel naar huis gaat. Veel merken hebben een verschillende velrand voor een 18" tomvel en een 18" bassdrumvel. De velrand van een bassdrumvel is vaak groter en iets vlakker, om ervoor te zorgen dat de brede spanrand beter op zijn plek zit. In alle gevallen staat dit verschil duidelijk op de verpakking aangegeven. (DB)

Bassdrum Forum >> Wat voor vellen gebruik je op je bassdrum(s)?

Author	Comment
Simon Phillips	Remo Clear Ambassador - front and back. I have tried many types over the years but have always come back to the good old single ply heads.
Danny Carey	Evans Genera 3 on the batter side and Retro Screen on the front.
Bill Bruford	Evans Emad batter, EQ3 resonant.
Chad Wackerman	My batter heads are Evans Emads, using the small insert rings. The front heads have Evans EQ 3's (5" hole for a mic).
Martijn Bosman	Slagvel Remo Powerstroke 3 (coated), voorvel Remo Fiberskin FA.
Stefan Kruger	Evans EQ 3 voor pop. Remo Emperor (not coated) voor funk. Remo Fiberskin 3 voor Jazz en gouwe ouwe grooves.
Joost Lijbaart	Zowel op mijn 18" als 22" bassdrum Remo Coated Ambassador vellen. Vroeger wel eens geëxperimenteerd met Fiberskin of zelfs Pinstripe en Powerstroke, maar Ambassadors geven voor mij de meest natuurlijke klank. Omdat mijn drums ook die vellen hebben, klinkt de set meer als een geheel. Ik speel op beide bassdrums met dichte voorvellen.
Kim Weemhoff	Rock: Evans EQ 3 / Jazz: Remo Ambassador coated
René Creemers	Remo Powerstroke 4 Weather King
Ico Slikker	Remo Ambassador Coated
Cyril Directie	Meestal gebruik ik voor m'n 22"x18" bassdrum een Remo Powerstroke 3, met falam slam (Haleikum!). Momenteel zit er in diezelfde bassdrum een Remo Muffler, de laatste tijd ben ik ook bevangen door de Emad van Evans, ook een geweldig vel, met externe dempmogelijkheid. Aan de voorkant een standaard voorvel met gat.
Jeroen Simons	Remo Powerstroke 3 met falam slam.
Satin	Evans EQ3
Eric Ineke	Modern Vintage vellen van Aquarian
Jeroen Kleijn	Remo Coated Ambassador voor en achter, zonder falam slams of weet ik hoe dat

Stuiver op je slagvel

Als je een bassdrumgeluid met veel attack wilt, kan het interessant zijn om een munt op het slagvel te plakken. Probeer bijvoorbeeld onze goeie ouwe stuiver, maar experimenteer vooral met verschillende munten. Ik heb vroeger ook lang een dubbeltje gebruikt. Als je daar met een klopper van hout of hard plastic op speelt, krijg je veel meer *klets* in je geluid. Plak wel eerst een beschermende falam-slam (ronde sticker op slagpunt) op je vel om dat te beschermen. Plak daar overheen de munt met gaffertape vast. Wel regelmatig even de tape vernieuwen want die slijt nogal. Om nog meer attack te krijgen heb ik ooit een klopper gemaakt van een stuk aluminium hoekprofiel (zie foto). Het ding was zo gemaakt, maar het effect was er niet minder om. In combinatie met een muntje op het vel gaf dit enorm veel attack. Ik gebruik het zelf al lang niet meer, maar als je zo'n geluid zoekt, is het zeker het proberen waard. (Mark Eeftens)

→ Bassdrumtechniek in beeld - vervolg

Rocking motion

Constant release

• **Rocking motion** - Deze wordt onder meer gebruikt door Steve Gadd, die er verrassend snelle zestienden mee kan spelen. Je speelt de eerste slag vanuit de hiel, alsof je met de hiel van je voet omlaag stampt. De tweede slag maak je met de voorvoet waardoor de hiel weer terug in startpositie komt.

• **Constant release** - Deze techniek lijkt op de rocking motion maar is wat 'ronder'. De voet rolt zich af op het hielbord van het pedaal, vooruit en achteruit. De klopper plakt nooit op het vel, maar wordt meteen na de slag weer terug in uitgangspositie gebracht. Het been speelt daardoor een soort up- en downstrokes, zoals je die ook bij de Moellertechniek op de snaredrum ziet. Bij de ene

slag rolt de voet met het been omhoog en bij de andere omlaag. Dave Weckl en Steve Smith hebben deze techniek geleerd van drumgoeroe Freddy Gruber, en Smith speelt er buitengewoon snelle groepen zestienden mee, kijk maar eens naar zijn dvd *Drumset Technique/History Of The U.S. Beat*.

Studiemateriaal

Steve Smith geeft op zijn dvd een hele goede uitleg over voettechniek. Kijk ook eens naar de dvd *Creative Control* van Thomas Lang, die zachte noten met hiel omlaag speelt en accenten met hiel omhoog. Weer anders dan Smith, maar mooi om te zien. Een goed boek dat zeker werkt, is de klassieker *Bass Drum Control* van Colin Bailey. Veel gehei-

men zijn er verder eigenlijk niet. Sommige topspelers zijn gewoon heel erg snel met deze technieken. Wil je dat ook worden, kies dan de techniek die bij je past, of leer ze gewoon allemaal en oefen je een aantal jaren het schompus! Veel succes! ■

Brief

Onderstaande vraag over bassdrumversterking legden wij voor aan de specialisten van de SAE (School Of Audio Engineering).

Bassdrum uitversterken

Hoe kan ik mijn bassdrum het beste uitversterken? Vaste mic, losse mic, interne mic? **Hans Roelofs (via de mail)**

Gebruik voor het versterken van een bassdrum bij voorkeur een dynamische microfoon die geschikt is voor het opnemen van lage frequenties en die een hoge geluidsdruk aankan. Goede bassdrummicrofoons zijn de AKG D112, de ElectroVoice RE20, de Sennheiser E902 en de Beyerdynamic Opus 65.

Als het voorvel van de bassdrum een gat heeft, kun je het beste de microfoon erdoorheen plaatsen, richting klopper wijzend. Wil je vooral attack/click in het geluid, richt de microfoon dan naar de klopper, dus naar het midden van het slagvel. Wijs je

de microfoon. Als je meer punch in je geluid wilt, plaats dan een tweede microfoon bij de klopper, bijvoorbeeld een Shure SM57 of een Sennheiser MD421. Let hierbij wel op de fase tussen de twee microfoons: draai van een van de twee microfoons eventueel de fase om. Wil je een lichter bassdrumgeluid, dan zijn laatstgenoemde microfoons ook een goed alternatief voor de eerdergenoemde, gewone bassdrummicrofoons.

In een opnamesituatie zou je nog kunnen kiezen voor een condensatormicrofoon die je dan op een grotere afstand plaatst. Niet alle condensatormicrofoons kunnen de hoge geluidsdruk van een bassdrum aan; kijk daarvoor naar de specificaties. Door een microfoon op afstand te plaatsen krijg je een meer ruimtelijk geluid, een techniek die uiteraard niet geschikt is voor live-toepassingen in verband met de grote kans op feedback.

Sommige drummers kiezen ervoor een bassdrummicrofoon vast in hun bassdrum te monteren. Dit heeft als voordeel dat je altijd dezelfde plaatsing hebt, dus altijd hetzelfde geluid. Het grote nadeel is echter dat je meer contactgeluid krijgt; de microfoon is immers aan de bassdrum zelf bevestigd. Dit resulteert in laag-frequent gerommel. Een goed verende ophanging kan helpen, maar dat loopt uiteraard wel meer in de papieren. (Jons Maresch, SAE Amsterdam)

hem meer uit het midden, dan krijg je een minder duidelijke attack, maar zal er een duidelijker toon in het geluid komen. Heeft de bassdrum geen gat, plaats dan de microfoon voor het voorvel op een afstand van vijf tot tien centimeter. Hiervoor geldt ook de bovengenoemde plaatsing. Wanneer de microfoon buiten de bassdrum wordt neergezet, is er wel meer kans op feedback tussen de speakers/monitors en

Dee drums

Al meer dan zijn halve leven is Mikkey Dee vergroeid met zijn twee bassdrums. Sonor Designers, zijn het. 'En lang niet iedereen krijgt het geluid eruit dat erin zit', aldus Dee, die op de nieuwe Motörhead-dvd Stage Fright zijn zoveelste marathon loopt op zijn DW 7000-pedalen met Red Hardwood Ball-kloppers van Danmar. Hij verzuipt bijna achter die kit, lijkt het wel. 'Ik ben niet al te groot. En ik zit vrij laag, lager dan men zegt dat goed is voor je spel. Maar dat vind ik lekker. Zo krijg ik de juiste kracht in mijn benen en de lekkerste dreun uit de bassdrums. Je moet ze echt aanspreken, namelijk. En geen triggers, hè! Nooit. Het ergste wat je kan gebeuren, is dat je afhankelijk bent van de elektronica tijdens een show. Het gaat een keer mis, hoe goed je je ook voorbereidt.'

Ian Paice, Neil Peart, Brian Downey van Thin Lizzy en Steve Smith met Journey, waren de drummers die Dee inspireerden. Bij King Diamond in de jaren tachtig kon hij zich vreselijk uitleven op de dubbele-bassdrums, en toen hij begin jaren negentig toetrad tot Motörhead waren de recht-toe-rechtaan-dubbele-basspartijen in nummers als Overkill een eitje voor hem. Niet alleen trok hij de band weer strak, sindsdien ontpopte Dee zich als songschrijver; samen met gitarist Phil Campbell schrijft hij het meeste repertoire voor de band. Getuige een song als Sacrifice, waarin live een blaartrekkende drumsolo zit (check die dvd), krijgt hij alle ruimte om zijn rollende ding te doen. Oefent hij nog? 'Wat denk je, met de tournees en de shows die wij doen? Ik ben nooit langer dan een paar weken thuis, en blijf vrij goed in vorm. Wil je goed worden en blijven, met voeten én met handen, dan moet je veel spelen! Simpel!' (Mark van Schaick)

Kleine verschillen

Toms erop of eraf? Een vaak gevoerde discussie. Verandert de klank van de bassdrum als je er toms op monteert? Met het antwoord schiet je weinig op: ja en nee. Want de klank verandert alleen als je een

zonder toms

met toms

bassdrum met relatief dunne ketel hebt, die bespeeld wordt met een minimale hoeveelheid demping. Heb je al een forse hoeveelheid demping in je bassdrum zitten, dan ga je het verschil niet horen. Wel kan het voor je tomklank voordelig zijn de toms niet op de bassdrum te monteren. Zeker bij toms zonder geïsoleerde ophanging is de kans op meeresoneren aanwezig; speel je een noot op je bassdrum, krijg je er gratis een toon uit je toms bij.

Sommige dunne bassdrums worden geleverd zon-

der tomrozet. Vaak is het onverstandig zo'n rozet achteraf te plaatsen, niet zozeer vanwege de klank, maar gewoon omdat de bassdrum het gewicht van twee toms en een fors stuk hardware niet kan hebben.

De klopper uit het midden?

Twinpedaalgebruikers zal het wel eens zijn opgevalen: de beide kloppers van het pedaal raken het vel net iets uit het midden. Op zich is dit geen enkel probleem. Als je tevreden bent met de klank die de bassdrum in combinatie met het pedaal geeft, is er niets aan de hand. Zorg wel dat de beide kloppers ongeveer even ver uit het midden staan. Het is met de vaak zwakkere linkervoet al moeilijk genoeg om linker en rechter bassdrumklappen gelijkmatig te laten klinken. Sommige oudere twinpedalen hebben de rechterklopper precies in het midden en de linkerklopper een stuk verder naar links. Kun je de stand van de kloppers niet op het pedaal wijzigen, dan zijn er speciale

kloppers met gebogen klopperstangen verkrijgbaar om dit te compenseren.

De patch

Bij veel bassdrumvellen krijg je tegenwoordig een gewezen kevlar of kunststof sticker, die je op het vel kunt plakken. Deze sticker zorgt er niet alleen voor dat het vel beter beschermd wordt voor de aanslag van de klopper, het geeft je sound ook wat meer tik. Bedenk voor je de sticker aanbrengt of je die extra tik in je geluid wilt hebben. De meeste stickers hebben een behoorlijk sterk klevende lijmlaag die niet makkelijk te verwijderen is. De stickers zijn ook los te verkrijgen in verschillende afmetingen en diktes, die allemaal hun eigen invloed op de duurzaamheid en het geluid hebben. Hoe dunner de sticker, hoe minder de invloed op de klank. Een hardere kunststof sticker geeft de klank meer tik dan een bijvoorbeeld gewe-

Remo Falam Slam bassdrumpatches

ven kevlar sticker. (DB)